

Kunnat mukana toteuttamassa Saaristomeri-ohjelmaa

Saaristomeren suojelu ja Saaristomeri-ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteutus on kaikkien Saaristomeren valuma-alueen toimijoiden vastuulla. Sen vuoksi myös kuntia osallistetaan Saaristomeri-ohjelman toimeenpanoon. Kuntien vesiensuojelumahdollisuuksien kartoittamiseksi ja edistämiseksi Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Valonia järjestävät tapaamisia valuma-alueen kuntien edustajien kanssa. Keskusteluihin kutsutaan mukaan myös keskeisiä alueen vesiensuojelutoimijoita, kuten Saaristomeri-ohjelman pilottialueiden koordinaattorit. Saaristomeren valuma-alueen kunnilta on viime vuosina nähty hienoa aktiivisuutta Saaristomeren suojelun edistämisessä.

Kunnilla monia mahdollisuuksia vesiensuojeluun

Kunnalla on useita eri keinoja edistää alueensa vesiensuojelua. Kunnat ovat keskeisessä roolissa erityisesti viestinnässä. Viestinnän keinoin kunnat voivat muun muassa kannustaa maanomistajia ja maanviljelijöitä CAP-toimenpiteiden (esimerkiksi kasvipeitteisyys ja suojavyöhykkeet) toteutukseen, tiedottaa käynnissä olevista hankkeista sekä edistää kotieläintilojen ravinteiden kierrätystä. Lisäksi kunta voi osallistua alueen asukkaille ja yrityksille suunnattuun viestintään.

Viestinnän ohella kunnat voivat esimerkiksi osallistua alueen hanketoimintaan. Kunta voi osallistua hankkeen toteutukseen tai antaa maa-alueitaan vesiensuojeluhankkeiden käyttöön. Hankkeiden kautta kunta voi myös edistää valuma-aluesuunnitelmien laatimista ja toteutusta. Vesiensuojelua voidaan edistää myös toteuttamalla CAP-strategian mukaisia toimia kunnan omistamilla peltolohkoilla.

Saaristomeren valuma-alueen kunnat ovat jo olleet aktiivisesti mukana Saaristomeri-ohjelman toteutusta. Saaristomeri-ohjelman aikana on jo rahoitettu lukuisia kuntavetoisia hankkeita esimerkiksi vesienhallintaan ja valuma-aluesuunnitteluun liittyen. Vuoden 2024 rahoitushaussa Saaristomeren valuma-alueen kunnat hakivat valtionavustusta useampaan vesiensuojelua edistävään hankkeeseen.

Hedelmällistä keskustelua vesiensuojelun tehostamiseksi

Syksyn 2024 aikana kuntien kanssa on järjestetty kolme vesiensuojeluun liittyvää tapaamista. Tapaamisten tarkoituksena on lisätä yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä kehittää ja laajentaa kuntien vesiensuojelutoimintaa. Ensimmäinen tapaaminen kokosi yhteen Paimionjoen valuma-alueen kuntia. Tilaisuuteen osallistui yhteensä seitsemän kunnan edustajia. Tapaamisessa esiteltiin keinoja, joilla kunta voi edistää vesiensuojelua, sekä keskusteltiin kuntien tarpeista vesiensuojelun tehostamiseksi. Erityisesti viestinnän rooli sekä tutkimustiedon hyödyntämisen merkitys korostuivat keskustelussa.

Toisessa keskustelussa keskityttiin Turun ja Kaarinan vesiensuojelun edistämiseen. Näiden kaupunkien osalta keskustelua herättivät niin hulevedet kuin olemassa olevien valuma-aluesuunnitelmien toteutus ja näihin liittyen keskustelua jatketaan kaupunkien ja ELY-keskuksen sekä Valonian välillä. Kolmannessa tapaamisessa keskusteltiin Oripään kunnan vesiensuojelusta ja keskeisimpinä aiheina esiin nousivat kotieläintilojen ravinteiden kierrätys ja vesienhallinta. Kuntien kanssa käytäviä keskusteluita jatketaan keväällä 2025.

Lisätiedot:

Elina Laurila, elina.laurila@ely-keskus.fi

[Saaristomeri-ohjelma](#)

